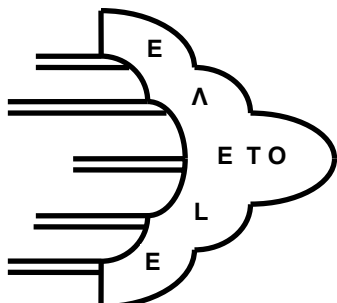

ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΛΕΤΟ)
Hellenic Society for Terminology (ELETO)

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Επιδαύρου & Αρτέμιδος 6, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:
Σωκράτη Τσάκωνα 5, 15236 ΠΕΝΤΕΛΗ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:
Τηλ.: 210-8042313, 210-8619521, 210-6838254

Τηλεομ.: 210-8068299, 210-8042385

Ηλ.Ταχ.: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος: <http://sfr.ee.teiath.gr/orogramma.htm>

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΤΟ:

Μελέτη, εκπόνηση, ... και με οποιοδήποτε τρόπο ανάπτυξη της Ελληνικής Ορολογίας... Συμβολή στην ανάπτυξη της Ελληνικής Γλώσσας και προώθηση του ρόλου της στη διεθνή Ορολογία...

(Από το Καταστατικό)

Αρ.58 Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2003

ISSN 1106-1073

Τιμή: 3 λεπτά

Όχι μόνο συνεδριακό αλλά και εκλογικό το 2003 για την ΕΛΕΤΟ

Η ΕΛΕΤΟ διανύει ήδη το ενδέκατο έτος της ηλικίας της. Στο διάστημα αυτό η Διοίκηση της Εταιρείας και ο συντονισμός, εν γένει, των εργασιών της επιτελέστηκε, διαδοχικά, από πέντε (5) Διοικητικά Συμβούλια (ΔΣ) εκλεγμένα σε αντίστοιχες αρχαιρεσίες, ενώ οι εργασίες παραγωγής ελληνικών όρων από τα Συλλογικά Μέλη της και από Ειδικές Ομάδες έγιναν υπό την επίβλεψη και έγκριση του Γενικού Επιστημονικού Συμβουλίου της (ΓΕΣΥ), που ανανεώθηκε και αυτό πέντε (5) φορές (μετά τις αντίστοιχες αρχαιρεσίες) από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα. Τόσο το ΔΣ όσο και το ΓΕΣΥ είναι άμισθα όργανα.

Σύμφωνα με το ισχύον Καταστατικό της ΕΛΕΤΟ, μέσα στο 2003 (κατά προτίμηση στους πρώτους μήνες) πρέπει να γίνουν αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του 6^{ου} Διοικητικού Συμβουλίου της και του 6^{ου} ΓΕΣΥ. Η ΕΛΕΤΟ, όντας από την αρχή και παραμένοντας καθαρά επιστημονικός φορέας, με σκοπό και στόχους που δεν επιδέχονται αμφισημίες ούτε συνδέονται με αλλότριους σχεδιασμούς, δεν αντιμετωπίζει προβλήματα συναρτώμενα με τις διεργασίες ή τα αποτελέσματα των εκάστοτε αρχαιρεσιών. Μέχρι σήμερα – και οφείλουμε να κάνουμε το παν αυτό να συνεχιστεί – οι υποψήφιοι στις αρχαιρεσίες της διέπονταν από γνήσιο ενδιαφέρον για την Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία και όσοι από αυτούς εξελέγησαν και στελέχωσαν τα παραπάνω όργανά της προσέφεραν αφιλοκερδή εργασία επιδεικνύοντας αγαστή συνεργασία τόσο μεταξύ τους όσο και με τα λοιπά μέλη της ΕΛΕΤΟ και τα στελέχη των συνεργαζόμενων με αυτήν φορέων.

Μέσα, λοιπόν, στον «πυρετό» των εργασιών για την προετοιμασία και διεξαγωγή του 4^{ου} Συνεδρίου «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία» (30-31 Οκτωβρίου και 1 Νοεμβρίου 2003) θα γίνουν και οι 6^{ες} Αρχαιρεσίες της ΕΛΕΤΟ. Καλώς να γίνουν. Το νέο ΔΣ και το νέο ΓΕΣΥ θα πάρουν τη σκυτάλη από τα προηγούμενα και θα συνεχίσουν απτότητα. Η παράδοση των Συνεδρίων «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία» θα τηρηθεί επαξίως. Η δράση θα εξακολουθήσει τόσο στο μέτωπο της παραγωγής όρων όσο και στο μέτωπο των εκδηλώσεων και θα κορυφωθεί με τη διεξαγωγή του Συνεδρίου. Οι προσπάθειες όλων θα συντείνουν ώστε το 2003 να κλείσει με επιτυχία όπως και τα προηγούμενα και ακόμα καλύτερα.

K.B.

Επί τω νέω έτει...

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ εύχεται σε όλα τα μέλη και όλους τους φίλους της ΕΛΕΤΟ, για το 2003:

**Προσωπική και Οικογενειακή
Υγεία και Ευτυχία
ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ!**

4^ο Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»

**Αθήνα, 30-31 Οκτωβρίου και 1 Νοεμβρίου
2003.**

Οι εισηγητές που επιθυμούν να υποβάλουν **περίληψη** και να παρουσιάσουν ανακοίνωση στο 4^ο Συνέδριο (σύμφωνα με τις προδιαγραφές που αναλύονται στο προηγούμενο φύλλο του «Ο») να έχουν υπόψη τους τις **χαρακτηριστικές ημερομηνίες:**

15 Μαρτίου 2003: Λήξη προθεσμίας υποβολής περιλήψης της ανακοίνωσης

15 Απριλίου 2003: Απόφαση της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου και επιλογή των αποδεκτών ανακοινώσεων

30 Ιουνίου 2003: Λήξη προθεσμίας υποβολής του πλήρους κειμένου κάθε ανακοίνωσης

Γραμματεία του Συνεδρίου:

κος Α. Αλεξόπουλος, τηλ. 210 6118911

κος Τ. Ορφανός: τηλ. 210 6111020

κος Ι. Σαριδάκης, τηλ. 210 2120113,

κα Π. Παπαδοπούλου, τηλ. 210 9323243

Τηλεομοιότυπο: 210 8068299

Ηλ.Ταχ.: torfanos@ote.gr - aalexopoulos@ote.gr

OROGRAMMA No 58, January-February 2003, ISSN 1106-1073

Bimonthly edition of the

Hellenic Society for Terminology (ELETO)

Sokrati Tsakona 5 & Iatridi

GR-15236 PENTELI GREECE

Συνέδρια/Συμπόσια/Σεμινάρια σχετικά με Ορολογία (Διαρκής Πίνακας του «Ο»)

Σε κάθε φύλλο του «Ο» ο Πίνακας Συνεδρίων/Συμποσίων/Σεμιναρίων που δημοσιεύεται περιλαμβάνει – σε ενιαία αρίθμηση – εκδηλώσεις που έχουν σχέση με Ορολογία και πρόκειται να διεξαχθούν στο άμεσο μέλλον, στον Ευρωπαϊκό ή Παγκόσμιο χώρο. Η πληροφόρηση του «Ο» για τις εκδηλώσεις αυτές προέρχεται κυρίως από τη συχνή ηλεκτρονική ενημέρωση της ΕΛΕΤΟ από το **Infoterm** (Διεθνές Κέντρο Πληροφοριών για την Ορολογία – Ιστότοπος: <http://linux.infoterm.org/>), του οποίου η ίδια είναι μέλος.

Κάθε φορά αφαιρούνται από τον Πίνακα οι εκδηλώσεις που έχουν ήδη διεξαχθεί και προστίθενται άλλες μελλοντικές που είναι στη φάση της διοργάνωσης. Η σειρά στον Πίνακα ακολουθεί την χρονολογική σειρά με την οποία πρόκειται να πραγματοποιηθούν οι εκδηλώσεις.

1. Το Γαλλικό Υπουργείο Έρευνας INSERM/CNRS-INIST/ICSTI, υποστηριζόμενο από το Διεθνές Συμβούλιο για την Επιστήμη ICSU/CODATA, διοργανώνει ένα Ευρωπαϊκό Σεμινάριο με τίτλο: «Ανοικτή Πρόσβαση στις Επιστημονικές και Τεχνικές Πληροφορίες: Τελευταία λέξη και Μελλοντικές Τάσεις», στο Παρίσι, 23-24 Ιανουαρίου 2003. Περισσότερες πληροφορίες στον ιστότοπο: <http://www.inist.fr/openaccess/>.
2. Το Συνέδριο «TAMA South Africa 2003» (Terminology in Advanced Management Applications) θα γίνει στην Πρετόρια 17-21 Φεβρουαρίου 2003. Πληροφορίες: <http://www.tama-sa.gov.za>
3. IWPT 2003 – 8^η Διεθνής Εργομήγυρη για Τεχνολογίες Συντακτικής Ανάλυσης. Διοργανωτής: η Ομάδα Ειδικού Ενδιαφέροντος για την συντακτική ανάλυση, ACL/SIGPARSE, της Ένωσης Υπολογιστικής Γλωσσολογίας (ACL) Πρόσκληση για Ανακοινώσεις. Η εργομήγυρη θα διεξαχθεί στις 23-25 Απριλίου 2003, στη Νανσύ της Γαλλίας. Πληροφορίες: <http://iwpt03.loria.fr/>
4. Στις 15-17 Μαΐου 2003, διοργανώνεται στο πανεπιστήμιο της πόλης του Δουβλίνου, Ιρλανδία, Κοινή Εργομήγυρη που συνδυάζει την 7^η Διεθνή Εργομήγυρη της Ευρωπαϊκής Ένωσης Μηχανικής Μετάφρασης και την 4^η Εργομήγυρη Εφαρμογών Ελεγχόμενων Γλωσσών. Κύριο θέμα της εκδήλωσης: «Μετάφραση Ελεγχόμενων Γλωσσών». Πληροφορίες: <http://www.eamt.org/eamt-claw03/>
5. Το 3^ο Διεθνές Συνέδριο Ναυτιλιακής Ορολογίας – Επικοινωνία και Παγκοσμιοποίηση – θα γίνει στη Λισαβόνα στις 23-24 Ιουνίου 2003. Διοργανωτής: Ινστιτούτο Θεωρητικής και Υπολογιστικής Γλωσσολογίας. Πληροφορίες: <http://www.infoterm.org>
6. Το 14^ο Ευρωπαϊκό Συμπόσιο για την επικοινωνία, καλλιέργεια, γνώση μέσω ειδικών γλωσσών (LSP) 18-22 Αυγούστου 2003, Πανεπιστήμιο του Surrey, Guildford, UK. Πληροφορίες: <http://www.computing.surrey.ac.uk/lsp2003/>
7. Η Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας, σε συνεργασία και με πολλούς άλλους φορείς, διοργανώνει το 4^ο Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία», Αθήνα, 30, 31 Οκτωβρίου και 1 Νοεμβρίου 2003. Πληροφορίες στον ιστότοπο: <http://sfr.ee.teiath.gr/orogramma.htm>. Υποβολή περιλήψεων για ανακοίνωση στην ηλεκτρονική διεύθυνση: valeonti@otenet.gr

ΕΝΑΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΛΛΟΥ ΤΥΠΟΥ από τον Jacques Lacarrière για την ΕΛΛΑΔΑ

Από το Ερωτικό Λεξικό της Ελλάδας, του Jacques Lacarrière, 2001, στην ελληνική του έκδοση¹⁾, απομονώσαμε επιλεκτικά, όπως «επιλεκτικός είναι κι ο Έρωτας», κατά τον μεγάλο ελληνοιστή, το 6^ο λήμμα του. Μετά από την Αγάπη, το Άδυτον, την Αθηνά, τον Άθω, τον Ακάθιστο Ύμνο, παρουσιάζεται το λήμμα: **ΑΙΝΟΥ ΚΟΥΤΟΥΖΗ ΜΑΡΙΑΝΝΑ**.

Αν και άγνωστη στη χώρα της, μ' εξαίρεση τον Πρεβελάκη τον Μερακλή, τη Γλυκερία Σιούτη και ελάχιστους άλλους τυχερούς που τη γνώρισαν, δεν είναι τυχαίο που η Μαριάννα έγινε λήμμα στο Ερωτικό Λεξικό της Ελλάδας. Με επιγραμματική-ουσιαστική περιγραφή παραθέτει ποιητικά τον ορισμό της ποίησης και της γραφής της Μαριάννας, «σύρριζα από το πετσί, σύρριζα από το όνειρο, ένα όνειρο που έχει μαζί την ελαφράδα του αέρα και το βάθος της σάρκας. Μια ποίηση σύρριζα βγαλμένη από το πετσί, το σώμα, από την καρδιά και από την ψυχή, ίδιο μουρμούρισμα του αίματος που έγινε λόγος». Μ' αυτά τα λόγια ορίζεται η ποίηση της Μαριάννας από τον J. L.

Για μας η προσφορά στα ανθρώπινα θα καρποφορήσει γενιές αργότερα, όταν οι άνθρωποι πάψουν να αντιμάχονται τότε τα φυσικά και τότε τα πνευματικά.

Τα διαχρονικά της κείμενα, υπολογισμένα με μέτρο ελληνικό, βγαλμένα από χέρι αβρό και στιβαρό, συνενώνουν την διστάμενη φύση του ανθρώπου σε μιαν υπόσταση που πορεύεται στο χρόνο.

Οι υποσυνείδητες γυναικείες χαρακίες και οι φρέσκιες πληγές των αρσενικών βαλασμώνονται με μέλι και γιαίνουν. Η Μαριάννα θέτει και απαντά στα ουσιώδη του ανθρώπου ερωτήματα που ακόμα δεν κατάφερε «να γίνει και να χάνεται σαν πουλί»²⁾. Το βάρος της δυσδιάκριτης ικανότητάς του του παρεμποδίζουν την «γαμήλια» πτήση προς την αλήθεια μέσω φωτός. Κι έτσι μικρόσθενα απομακρύνεται μέρα με τη μέρα όλο και πιο επικίνδυνα από τα φυσικά, χωρίς σεβασμό στη μεγάλη ελληνική έννοια του ΜΕΤΡΟΥ.

Κάθε φορά που ο άνθρωπος αγνόησε το μέτρο κατά την ελληνική διάνοηση, έσπειρε αλόγως και θέρισε συμφορές. Μπορούμε, λοιπόν, να υποκαταστήσουμε το **Je pense donc je suis** του Descartes με το **Ορίζουμε και υπάρχουμε**. Όμως, ποιος θα το κάνει πράξη; Η Ευρώπη, η Ελλάδα, η ΕΛΕΤΟ, ο καθένας από εμάς;

Πολλή δουλειά χρειάζεται για να κινηθεί ο εγκέφαλος προς τον ορισμό: θέλει τροπή θαρραλέα ο νους για να φωτιστεί **το ουσιώδες και το μουσικό** στα πράγματα. Κάποιοι όπως ο Lacarrière, η Μαριάννα και ελάχιστοι άλλοι το έχουν πετύχει. Αυτό θυμάται ο εγκέφαλος και δεν ξεδιπλώνει εύκολα τις πτυχές του, όχι από «ζήλεια κρατώντας σφιχτά»³⁾ καλά κλειδωμένα τα μουσικά του», κατά τον P. Valéry, αλλά αντιστεκόμενος στην άγνοια και άλογη δυσαρμονική προσέγγισή μας.

Ο σκοπός του Ερωτικού Λεξικού της Ελλάδας ήταν, ομολογεί ο ίδιος ο ελληνοιστής, να αγαπηθεί η Ελλάδα του αφού την γνωρίσουν ή να την γνωρίσουν και να την αγαπήσουν».

Δικός μας σκοπός είναι η νύξη για το 6^ο λήμμα, παράδειγμα ουσίας, αγάπης, ένωσης του υλικού με το άυλο σε μια αρμονία ορθοτομημένη από χέρι ελληνικό, γιατί πάντα μετρούσαν για να κτίσουν τους ναούς τους οι Έλληνες, με ακρίβεια, πόσο μάλλον όταν πρόκειται για ναούς λόγων.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

1) Για την εξαιρετική ποιότητα της μετάφρασης ευθύνεται η Ομάδα Ιω. Χατζηνικολή, Χ. Παπαδοπούλου και συνεργάτες

2) Ποίημα του René Char, Hymne à Voix Basse αφιερωμένο στην Ελλάδα, Μετάφραση Β. Κουτσιβής, επιμέλεια Μ. Καρδούλη

3) Paul Valéry από το ποίημά του για τον εγκέφαλο «Maître Cerveau sur son homme perché...».

M.K.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Λάβαμε – και ευχαριστούμε – τα ακόλουθα περιοδικά:

- **Οικονομική Βιομηχανική Επιθεώρηση**, τεύχ.786, Ιαν. 2003.
- **Ερευνώντας** τεύχ. 11, Οκτ. 2002, τεύχ. 12, Νοέ. 2002.
- **Η Γλώσσα μας**, αρ. φύλ. 113, Σεπτ-Οκτ. 2002.
- **Αρναία της Μακεδονίας**, τεύχ.56, Ιούλ.-Σεπτ. 2002.
- **Καινοτομία, Έρευνα και Τεχνολογία**, τεύχ. 32, Σεπτ.-Οκτ. 2002.

Μπορεί και να σας αφορά, αν και δεν αφορά εσάς

Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν έχουν τον εξής στόχο: να καταδείξουν ότι η με συγχρονικά κριτήρια ανάλυση της μορφο-συντακτικής και της σημασιο-συντακτικής συμπεριφοράς του νεοελληνικού ρήματος «αφορά» μάς οδηγεί ομαλότερα και ασφαλέστερα σε συμπεράσματα για την ορθή του χρήση απ' ό,τι η διαχρονική/ιστορική αναδρομή στο αρχαίο και μεταγενέστερο ρήμα αφορώ.

Μορφοσυντακτικός προσδιορισμός του ρήματος

Το ρήμα *αφορώ στα νέα ελληνικά είναι τριτοπρόσωπο/ελλειπτικό, χρησιμοποιείται δηλαδή μόνο στο τρίτο πρόσωπο ενικού και πληθυντικού αριθμού, και όχι σε άλλα πρόσωπα, όταν η χρήση του είναι προσωπική (π.χ. *Το θέμα δε μας αφορά – τα θέματα δε μας αφορούν*)- απαντάται μόνο στο γ' πρόσωπο ενικού αριθμού, στην απρόσωπη χρήση του (π.χ. «*Δε σ' αφορά αν κλάψω κάποια νύχτα, πού θα ξαπλώνω, πού θα λέω καληνύχτα...*» από σύγχρονο λαϊκό άσμα...).

Συνεπώς, το ρήμα θα πρέπει να λημματογραφείται στα λεξικά με τον εισόδιο τύπο *αφορά* και όχι με τον τύπο *αφορώ¹, στο πρώτο πρόσωπο ενικού, όπως αντίστοιχα συμβαίνει και με άλλα πιο «αναγνωρισμένα» τριτοπρόσωπα ρήματα της νέας ελληνικής (π.χ. *νοιάζει, αληθεύει, πρόκειται* κτλ.). Ένα σύγχρονο λεξικό της νέας ελληνικής θα πρέπει ευκρινώς και άμεσα να ενημερώνει το χρήστη ότι ο τύπος *αφορώ δε χρησιμοποιείται στα νέα ελληνικά (πρβλ. Λεξικό Γ. Μπαμπινιώτη; όπου δίνονται πληροφορίες για μη χρησιμοποιούμενους κλιτικούς τύπους στα νέα ελληνικά π.χ. *αφορώ, αφοράς...* κτλ..

Σημασιο-συντακτικές παρατηρήσεις

Το ρήμα *αφορά* έχει 2 νέες σημασίες, που δε συνδέονται με αυτές του αρχαίου και του μεταγενέστερου ρήματος, και 1 ορθή σύνταξη, αν θέλουμε να περιγράψουμε με ακρίβεια τη χρήση του σε σύγχρονα κείμενα της γλώσσας μας:

1. αφορά/αφορούν + αιτιατική εμπύχου (= με ενδιαφέρει, με νοιάζει), όπως ακριβώς συμβαίνει και με τα νεοελληνικά συνωνύματά του (π.χ. *Όταν θα σταματήσουν να μας αφορούν τα προβλήματα των προέδρων των ΠΑΕ, ίσως αρχίσει να μας αφορά το ποδόσφαιρο.*) Με τη σημασία αυτή απαντάται επίσης και σε απρόσωπες συντακτικές δομές, όπως και τα προαναφερθέντα ρήματα και το λογιότερο απρόσωπο ρήμα «μέλει»: π.χ. *Δε με αφορά να βγω έξω, αλλά να περάσω καλά.* Το νεοελληνικό *αφορά* λοιπόν με τη συγκεκριμένη σημασία «με ενδιαφέρει» είναι απολύτως ενσωματωμένο στην ευρύτερη σημασιολογική κατηγορία των ψυχολογικών ρημάτων. Στα ρήματα αυτά ο πάσχων (patient) του ψυχολογικού γεγονότος είναι, όπως λογικά φανταζόμαστε, πρόσωπο, ενώ η συνήθης συντακτική εκφορά του με αιτιατική πτώση και όχι με εμπρόθετο (π.χ. *ενδιαφέρει κάποιον, εκπλήσσει κάποιους, μας προβληματίζει όλους κ.ο.κ.*).

Σχετικά με το συντακτικό ευρύτερο που δημιουργείται αν δεχτούμε τη δομή με την πρόθεση *σε* και τους αδύνατους τύπους του εμπρόθετου αντικειμένου για την παραπάνω σημασία, αντιγράψω τον Γ. Η. Χάρη (Τα ΝΕΑ, 27/10/2001): «...*δεν είπε ποτέ κανένας αυτό δεν σου αφορά. Αν όμως θέλει κανείς να είναι συνεπής στη λογισίνη του, η εμπρόθετη αντωνυμία σε μένα, σε σένα κτλ. έχει φυσικά αδύνατο τύπο μου, σου, του, και όχι με, σε, τον: οπότε «μου αφορά, σου αφορά, του αφορά»(!)*

Το κόψιμο της πίτας της ΕΛΕΤΟ στις 12 Φεβρουαρίου

Την πίτα του 2003 η ΕΛΕΤΟ θα την κόψει στις **12 Φεβρουαρίου 2003**, ημέρα **Τετάρτη** και ώρα **20.00** στο γνωστό κέντρο ΕΛΛΟΠΙΑ (Αριστοτέλους 84 στο **Χαλάνδρι**) αφού προηγηθεί **συνεστίαση**. Μέλη και φίλοι της ΕΛΕΤΟ, το Διοικητικό Συμβούλιο σας προσκαλεί στην εκδήλωση. Τιμή συμμετοχής: **18 ευρώ το άτομο**

2. αφορά/αφορούν + αιτιατική (= κάτι αναφέρεται σε κάποιον ή σε κάτι, κάτι έχει σχέση με κάποιον ή με κάτι), π.χ. *Οι εκβιασμοί επιχειρηματιών από γνωστό δημοσιογράφο αφορούν την ελληνική τρομοκρατία ή την ελληνική δημοσιογραφία.* Και ενώ οι αποφάσεις της δικαστικής έρευνας εκκρεμούν, μπορούμε να δηλώνουμε ότι η σημασία «αναφέρομαι σε, έχω σχέση με» του ρήματος *αφορά* δεν απαιτεί ως συμπλήρωμα κάποιο εμπρόθετο για τη δήλωση της αναφοράς και της συσχέτισης. Η ίδια η σημασία του ρήματος φέρει έντονα τα χαρακτηριστικά της αναφοράς και της συσχέτισης με το αντικείμενο αναφοράς του, τα οποία δεν είναι αναγκαία να πραγματώνονται και συντακτικά με συγκεκριμένη πρόθεση στα νέα ελληνικά· αυτό μπορεί να εκφέρεται με απλή αιτιατική εμπύχου ή πράγματος.

Όσον αφορά τη σημασία του *αφορά* ως «αποβλέπω, αποσκοπώ» παρατηρήσαμε τα εξής:

- Σε κανένα από τα λεξικά της νέας ελληνικής γλώσσας που καταγράφουν τη σημασία του ρήματος *αφορά* ως «αποβλέπω, αποσκοπώ» δε δίνονται παραδείγματα χρήσης της που να επιβεβαιώνουν την ύπαρξή της (πρβλ. Μείζον Λεξικό των Τεγόπουλου - Φυτράκη, ΛΚΝΕ - Μπαμπινιώτη).
- Σε κανένα από τα δύο προαναφερθέντα λεξικά, το *αφορά* δεν καταγράφεται ως συνώνυμο των *αποβλέπω* και *αποσκοπώ*, μολονότι καταγράφεται ως υπαρκτή η σημασία αυτή στο λήμμα *αφορώ.
- Σε συστηματική ηλεκτρονική αναζήτηση σε ελληνικά κείμενα στο Ίντερνετ, δεν εντοπίστηκε ούτε μία εμφάνιση του ρήματος με τη σημασία «αποβλέπω, αποσκοπώ».

Τα ρήματα «αποσκοπώ» και «αποβλέπω» παραμένουν προσωπικά ρήματα με ολοκληρωμένη κλίση σε σύγκριση πάντα με το *αφορά*, που απαντάται πλέον ως αμιγές τριτοπρόσωπο ρήμα σε προσωπικές και απρόσωπες δομές. Και στα δύο ρήματα είναι έντονη η προθετικότητα και η τελικότητα: *αποβλέπω* (= επιδιώκω), *αποσκοπώ* (= έχω σκοπό), η οποία δικαιολογεί συντακτικά την εκφορά του *επιδιωκόμενου, του σκοπού*, ως συνέχεια της παλαιότερης σημασίας τους, με την πρόθεση *σε* < εις. Αποδεικνύεται έτσι ότι τα δύο ρήματα ακολούθησαν διαφορετική σημασιολογική πορεία από αυτή του αρχαίου *αφορώ* και οποιαδήποτε συσχέτισή τους με το σύγχρονο *αφορά* μάλλον περιπλέκει παρά διευκολύνει την ορθή του χρήση.

Συμπερασματικά, το ρήμα *αφορά* δεν αποκλίνει μόνο σημασιολογικά από το αρχαίο και το μεταγενέστερο *αφορώ*, αλλά και μορφολογικά και συντακτικά· πρόκειται για ένα νέο ρήμα από παλαιά «οικογένεια» και με παλαιά ιστορία· για λόγους που δεν είναι σαφείς, αποποιήθηκε, χωρίς να μας ρωτήσει, το παρελθόν του και την καταγωγή του. Ας το σεβαστούμε, αν έχουμε πειστεί για τη σημερινή του ταυτότητα!

E.M.

¹ Είναι χαρακτηριστικό ότι τα δύο πιο σύγχρονα νεοελληνικά λεξικά (Γ. Μπαμπινιώτη & Ιδρύματος Τριανταφυλλίδη), αν και ακολουθούν διαφορετική προσέγγιση στην περιγραφή των σημασιών και της σύνταξης του «αφορά», συμφωνούν όταν αποφεύγουν (;) να αποκαλύψουν ευκρινώς στο χρήστη τη μορφολογική συμπεριφορά του νεοελληνικού ρήματος!

Η πύτα της ΜΟΤΟ και τα 13^α γενέθλιά της

Η ΜΟΤΟ² γιόρτασε τα 13^α γενέθλιά της κόβοντας την πύτα του 2003, στα γραφεία της Υποδιεύθυνσης Τυποποίησης και Τεχνικών Κανονισμών του ΟΤΕ, η οποία έχει και την ευθύνη της λειτουργίας της. Ήταν εκεί ο Υπεύθυνος και τα μέλη της ΜΟΤΟ καθώς και μέλη και στελέχη και των τριών φορέων (ΟΤΕ, ΕΛΟΤ, ΕΛΕΤΟ) στο πλαίσιο των εργασιών των οποίων η ΜΟΤΟ έχει παραγάγει σημαντικότατο ορολογικό έργο στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της ελληνικής γλώσσας και στην προβολή της δυνατότητας της να καλύπτει πλήρως σύγχρονες ανάγκες. Το σύνθημα της ΜΟΤΟ ας εμπνεύσει και άλλους:

Για **έννοιες σωστούς φορείς της γνώσης**, για **λέξεις γνήσια μέλη της γλώσσας**, για **όρους διαπιστευμένους πρεσβευτές των εννοιών**, η ΜΟΤΟ τραβάει μπροστά!

ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ – ΜΕΛΩΝ

Προσοχή! Νέος αριθμός τραπεζικού λογαριασμού!

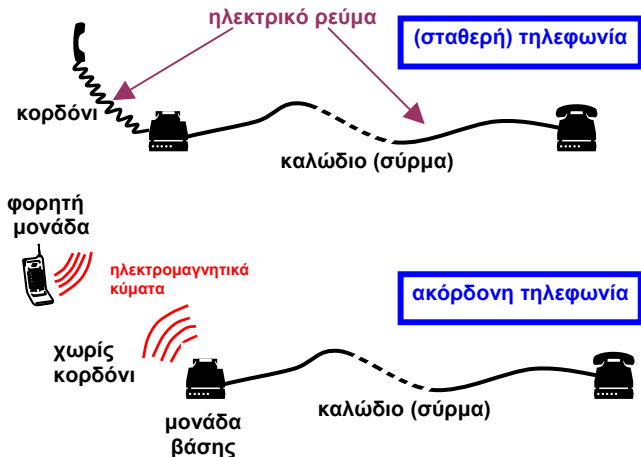
Η εξόφληση των συνδρομών των μελών (που από το 2003 είναι **20 €** ετησίως) γίνεται:

- 1 με απευθείας πληρωμή στην ταμία της ΕΛΕΤΟ, κα Α. Γκόνου, Λ. Κατσώνη 16, 145 61 Κηφισιά τηλ.: 210-8019550
 - 2 με καταβολή στον τραπεζικό λογαριασμό της ΕΛΕΤΟ (Εθνική Τράπεζα Ελλάδος 671/48010084). **Προσοχή! Κατά την κατάθεση να ζητάτε να καταχωρηθεί το όνομά σας.**
- Στην περίπτωση 2 είναι απαραίτητο τα μέλη να στέλνουν φωτοαντίγραφο της απόδειξης ταχυδρομικώς στη διεύθυνση της ΕΛΕΤΟ ή τηλεομοιοτυπικά την απόδειξη στον αριθμό 210 8068299 ή ηλ-μήνυμα στη διεύθυνση valeonti@otenet.gr.

Στη ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΓΕΣΥ³ έλα κι εσύ

Οι όροι wireless – radio – cordless με σκίτσα !

Μελετήστε τα σχέδια· μελετήστε τους ορισμούς/περιγραφές· θα καταλάβετε το σκεπτικό της ΜΟΤΟ και την επιμονή της για τη διάκριση των εννοιών και των αντίστοιχων όρων· θα καταλάβετε και τον κανόνα: «άλλη έννοια, άλλος όρος!».

σύρμα (wire) = ο μεταλλικός αγωγός που συνδέει μεταξύ τους τις συσκευές της **κλασικής (σταθερής) τηλεφωνίας**. Λέγεται και **καλώδιο** κυρίως όταν είναι επενδεδυμένος με μονωτικό υλικό.

ασύρματος, ασυρματικός (wireless) = ο χωρίς σύρμα, αυτός που δεν είναι σύρμα ή δεν έχει σύρμα (καλώδιο)

ραδιοκύματα (radio waves): ηλεκτρομαγνητικά κύματα οριοθετημένης ζώνης συχνοτήτων, των **ραδιοσυχνοτήτων** (που ορίζονται συνήθως από 10 kHz ως 300 GHz).

ραδιοκυματικός, ραδιο- (radio-) αυτός που αφορά ραδιοκύματα, ή λειτουργεί με ραδιοκύματα ή ραδιοσυχνότητες.

ασύρματη τηλεφωνία, ραδιοτηλεφωνία (wireless telephony, radiotelephony) = η χωρίς καλώδιο (σύρμα) τηλεφωνία, η τηλεφωνία που λειτουργεί με **ραδιοκύματα**.

κορδόνι (cord) = το σπειροειδές καλώδιο που συνδέει τη χειροσυσκευή του κλασικού (σταθερού) τηλεφώνου με το σώμα του τηλεφώνου

ακόρδονο τηλέφωνο (cordless telephone) = τηλέφωνο χωρίς κορδόνι.

ακόρδονη τηλεφωνία (cordless telephony) = η τηλεφωνία που λειτουργεί με ακόρδονα τηλέφωνα.

κινητό τηλέφωνο, κινητό (mobile telephone) = τηλέφωνο **χωρίς κορδόνι** που επικοινωνεί με άλλα κινητά μέσω σταθμών βάσης **χωρίς καλώδιο**, αλλά με ηλεκτρομαγνητικά κύματα της περιοχής των ραδιοσυχνοτήτων (ραδιοκύματα).

κινητή τηλεφωνία (mobile telephony) = η τηλεφωνία που λειτουργεί με κινητά τηλέφωνα και κατάλληλο δίκτυο σταθμών βάσης (με ή χωρίς συμμετοχή και του σταθερού τηλεφωνικού δικτύου), ώστε να είναι δυνατό το κινητό τηλέφωνο να **μετακινείται** ελεύθερα, μαζί με τον χρήστη, οπουδήποτε μέσα σε μια περιοχή (σε τοπικό, εθνικό ή και διεθνές επίπεδο).

Μια ιδέα για τη σπουδαιότητα της **διάκρισης** των συνθετικών **wireless** (= **ασύρματος, ασυρματικός**), **radio** (= **ραδιο-, ραδιοκυματικός**) και **cordless** (= **ακόρδονος**) σε σύγχρονους όρους των Τηλεπικοινωνιών μας δίνει το πλήθος των όρων της Βάσης Τηλεπικοινωνιακών Όρων **TELETERM** (που έχει αποδώσει η ΜΟΤΟ) οι οποίοι έχουν αυτά τα συνθετικά.

Σήμερα, λοιπόν, στη Βάση **TELETERM** υπάρχουν **41** όροι με το **wireless**, **73** όροι με το **radio** και **463** όροι με το **cordless**. Και τα τρία παραπάνω συνθετικά σε όλους αυτούς τους όρους θα μπορούσαν **ελαφρά τη καρδιά** να αποδοθούν με το ίδιο επίθετο: **ασυρματικός**... Θα ήταν, όμως, σωστό για την ελληνική γλώσσα;

K.B.

“ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ”

Το “Ορογράμμα” είναι διημερίδα έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) για την αλληλοενημέρωση των μελών της και ευρύτερου κύκλου αποδεκτών για θέματα της Ελληνικής Γλώσσας και Ορολογίας.

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:

Β. Α. Φιλόπουλος
Πρόεδρος ΕΛΕΤΟ

Σύνταξη:
Κ. Βαλεοντίης
Μ. Καρδούλη
Α. Λάμπρου-Γκόνου
Β. Α. Φιλόπουλος

Τηλέφωνα:

πρωί: 210-6118986, 210-8619521

εσπέρα: 210-8042313, 210-8619521

Τηλεομοιοτύπο: 210-8068299, 210-8042385

Ηλ. Ταχυδρομείο: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος Ιντερνετ: <http://sfr.ee.teiath.gr/orogramma.htm>

Γίνονται δεκτές συνεργασίες. Απαραίτητες προϋποθέσεις τα κείμενα να είναι ευανάγνωστα, σύντομα και έτοιμα για δημοσίευση δίχως να απαιτείται παρατέρα επεξεργασία.

Τα δημοσιεύματα που προσυπογράφονται με αρχικά απηχούν τις προσωπικές απόψεις του συντάκτη τους, το πλήρες όνομα του οποίου είναι στη διάθεση της Σύνταξης. Η Σύνταξη του “Ο” συνήθως δεν παρεμβάλλει, ούτε σχολιάζει.

Επιτρέπεται ελεύθερα η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους του “Ο” με μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.

² ΜΟΤΟ: Μόνιμη Ομάδα Τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας, Ομάδα Εργασίας της Τεχνικής Επιτροπής “Τηλεπικοινωνιών” (ΤΕ-Τ), Συλλογικό Μέλος της ΕΛΕΤΟ. Λειτουργεί με την ευθύνη και υποστήριξη του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (ΟΤΕ), στα πλαίσια επίσημης συνεργασίας με τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛΟΤ).

³ ΓΕΣΥ: Γενικό Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ